

Předpis §u 830 obč. zák. o nevčasnosti zrušení spoluvlastnictví má na zřeteli jen důvody povahy přechodné, o nichž lze míti za to, že v době dohledné a tudíž nedaleké odpadnou. Aby usedlost nebyla při prodeji zmrhána, bude starostí dražebních podmínek. Nároku na zrušení společenství není na závalu, že druhý spoluvlastník v usedlosti provozuje na svoji osobní koncesi živnost hostinskou, ani obava, že nebude dostatek koupěchtivých.

E. K-ová, manželka rolníka v R., zažalovala svého manžela Č. K-a, rolníka a hostinského v Dl. Lh. o zrušení spoluvlastnictví k hospodě čp. 10 v Dl. Lh.

Žalobě bylo ve všech stolicích v y h o v ě n o nejvyšším soudem z těchto důvodů:

Praví-li § 830 obč. zák., že zrušení spoluvlastnictví nelze žádati v dobu nevhodnou, neb na újmu druhého spoluvlastníka, tu kdyby důvody nevhodnosti neb újmy měly býti takové, jaké uplatňuje žalovaný, tu by téměř nikdy nebylo možno zrušení spoluvlastnictví žádati, a již proto nemůže dovolatel míti pravdu.

Zákon má na mysli jen důvody povahy přechodné, o nichž lze míti za to, že v době dohledné a tudíž nedaleké odpadnou: to plyne jasně ze sankce zákazu k němu v zákoně připojené, že totiž si podílník musí dáti líbiti přiměřený odklad, jemuž se dobře vyhnouti nelze.

Takových důvodů však dovolatel vůbec neuplatnil.

Aby usedlost nebyla při prodeji zmrhána, to bude starostí dražebních podmínek, jež mají stanoviti přiměřenou, daným poměrům odpovídající cenu (§ 277 nesp. pat.), při níž náležitý zřetel vzat by byl jak na hodnotu nemovitosti samé, tak na hodnotu inventáře k ní náležejícího.

Docela bezdůvodné je mínění dovolatele, že již nyní v rozsudku samém měly býti podmínky prodeje stanoveny, toť by bylo vzhledem k uvedenému předpisu přímo protizákonné.

Či že osobní věc dovolatele to je, provozuje-li on v usedlosti na svou koncesi živnost hostinskou, to nemůže odpůrkyni bránit, aby svůj nárok na zrušení spoluvlastnictví provedla, neboť to se ceny nemovitostí vůbec netýče, ježto to není živnost radikovaná, nýbrž osobní koncese, takže jest to jeho starost, kde ji bude provozovat (§ 20a živn. ř.).

Obě strany mají stejné právní postavení: nemá-li žalobkyně žádat prodej nevčas neb na újmu žalovaného («na újmu» vlastně v sobě zahrnuje i pojem »nevčas«, neboť i ten může reprobován býti jen, hrozí-li z toho újma), tak naopak zase žalovaný nemá prodej na újmu žalobkyně zdržovat a včasnému

zrušení společenství bránit. A že je stav společenství neudržitelný, když spoluvlastníci jsou rozvedení manželé, již spolu nežijí, je beze všech důkazů samo o sobě na bíledni.

Slyšeti svědky o včasnosti a prospěšnosti prodeje, pokud se týče o dočasně nevčasnosti a neprospěšnosti, jest přímo nemístno, protože to jest otázka právní, kterou posuzuje soud na základě konkrétních důvodů k dolíčení jejímu uplatňovaným, takže jen o tomto skutkovém podkladu jejím důkazy prováděti dlužno. — Takovými konkrétními důvody, jež dovolání uplatňuje, je však jednak řečená již hostinská živnost, která, jak dovedeno, za důvod zákonitý uznána býti nemůže, a jednak obava dovolatele, že nebude dostatek koupěchtivých, ježto agrární reforma v tamním kraji provedená hlad po půdě nasýtila, což je-li pravdou, bylo by překážkou nedohlednou, jakou, jak rovněž již vyloženo, připustiti nelze, ježto zákon počítá jen s překážkami přechodnými, krátkodobými, sice by každý podílník vydán byl dobré vůli svého společníka.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 20. října 1925 č.j. R v I 1486/25. Dr. Grešl.

O právní povaze smlouvy nakladatelské. Zákon koordinuje ji smlouvě služební a smlouvě o dílo jakožto odrůdu jednoho a téhož vyššího řádu. Nakladatel nesmí, není-li ve smlouvě jinak ustanoveno, reprodukční právo přenášeti na jiného. Příspěvek k §§úm 1153, 1165 a 1172 obč. zák.

Z důvodů nejvyššího soudu: Dlužno zkoumati otázku ve světle zákonných předpisů.

Tu velmi důsledně odvolal se prvý soudce na předpisy o smlouvě služební a smlouvě o dílo, podle nichž práce neb dílo musí, není-li ve smlouvě jinak stanoveno, provedeny býti objednaným samotným, jenž to nemůže přenechati jinému (§ 1153, 1175 obč. zák.). Poněvadž však odvolací soud tomu odporuje, dlužno stanovisko to blíže obhájeti.

Odvolací soud praví, že nakladatelská smlouva je smlouvou svého druhu a že tedy na ni předpisy smlouvy služební neb o dílo vztahovati nelze. To ale není žádným důvodem. Pravda, že je to podle povahy své smlouva svého druhu, jak to uznávají také motivy k III. novele dílčí, které to o ní výslovně praví, a nazývajíce ji s Grünbergem smlouvou pracovní, uznávají, že formálně nelze ji subsumovat ani pod nor-